

KAZALO

DE INSTITVTIONE BENE VIVENDI PER EXEMPLA SANCTORVM (1507)

(*Loci selecti*)

UPUĆIVANJE U ČESTIT ŽIVOT PO PRIMJERIMA SVETACA

(*Izbor*)

Reuerendo in Christo patri Hieronymo Cippico [...]	16
Poštovanom u Kristu ocu Jerolimu Cipciju [...]	17
M. Maruli opus de religiose uiuendi institutione [...]	28
Djelo Marka Marulića o upućivanju u pobožan život [...]	29

Incipit Liber primus

Počinjje Knjiga prva

I, 2. De elemosinis faciendis	30
I, 2. O davanju milostinje	31
I, 6. De dignitatibus non concupiscendis	34
I, 6. O tome kako ne valja žudjeti za visokim položajima	35
I, 7. De auaritia uitanda	36
I, 7. O tome kako se treba kloniti gramzivosti	37
I, 8. De paupertate seruanda	40
I, 8. O čuvanju siromaštva	41

Liber secundus

Knjiga druga

II, 5. De Scripturarum lectione	46
II, 5. O čitanju <i>Svetoga pisma</i>	47

Liber tertius

Knjiga treća

III, 4. De officio doctoris euangelici	50
III, 4. O dužnosti naučavatelja evanđelja	51
III, 6. De pace colenda	54
III, 6. O gajenju mira	55

III, 8. De uestitu cultuque corporis	56
III, 8. O odijevanju i njezi tijela	57
III, 9. De operibus manu exercendis	62
III, 9. O radovima koje valja obavljati rukom	63

Liber quartus

Knjiga četvrta

IV, 4. De ueritate colenda mendacioque fugiendo	66
IV, 4. O gajenju istine i izbjegavanju laži	67
IV, 5. De mansuetudine animi	76
IV, 5. O krotkosti srca	77
IV, 12. De sacrosancta communione	80
IV, 12. O presvetoj pričesti	81

Liber quintus

Knjiga peta

V, 7. De ratione resistendi diabolo	88
V, 7. O tome na koji se način valja othrvati đavlu	89
V, 11. De purgatorio	90
V, 11. O čistilištu	91

Liber sextus

Knjiga šesta

VI, 5. De horrendo Christi ad iudicandum aduentu et creaturarum aduersus peccatorem accusatione et igne quo consumenda sunt omnia	96
VI, 5. O Kristovu grozovitom dolasku na suđenje, o optužbi svih stvorenja protiv grešnika te o ognju u kojem će sve izgorjeti	97
VI, 13. De damnatorum poena	100
VI, 13. O kazni osuđenih	101
VI, 14. De reuelationibus infernalium poenarum	104
VI, 14. O otkrivenjima muka paklenih	105
VI, 15. De beatorum gloria	106
VI, 15. O slavi blaženih	107
VI, 16. De reuelationibus cęlestis beatitudinis	112
VI, 16. O otkrivenjima blaženstva nebeskoga	113

QVINQVAGINTA PARABOLAE (1518)

(*Loci selecti*)

PEDESET PRIČA

(*Izbor*)

Thome Nigro, canonico archipresbiteroque Spalatensi,

Marcus Marulus in Domino salutem 116

Kanoniku i natpopu splitskom Tomi Nigeru Marko Marulić

pozdrav u Gospodu 117

Marci Maruli Quinquaginta parabole incipiunt

Počinje Pedeset priča *Marka Marulića*

Parabola I. De fide Christiana 122

Prva priča. O kršćanskoj vjeri 123

Parabola IIII. De heretico fide simulante ut fallat 124

Četvrta priča. O krivovjercu koji se pretvara da vjeruje,
a hoće da prevari 125

Parabola VII. De diligendis inimicis 126

Sedma priča. O ljubavi prema neprijateljima 127

Parabola XII. De illo qui proponit monachum profiteri
et cunctatur 128

Dvanaesta priča. O onom tko misli postati redovnikom, a oklijeva 129

Parabola XV. De fugienda foeminarum consuetudine
professoribus castitatis 130

Petnaesta priča. O tome kako učitelji čudoredne čistoće treba da bježe
od ženskoga društva 131

Parabola XVII. De diaboli piscatione 132

Sedamnaesta priča. O đavlovu ribarenju 133

Parabola XX. De quinque sensuum pugna 134

Dvadeseta priča. O borbi protiv pet osjetila 135

Parabola XXI. De poenitentia et obstinatione 136

Dvadeset prva priča. O pokajanju i tvrdokornosti 137

Parabola XXIII. De futurorum bonorum
malorumque contemplatione 138

Dvadeset treća priča. Razmišljanje o budućim dobrima
i budućim zlima 139

Parabola XXIII. De librorum seularium lectione	142
Dvadeset četvrta priča. O čitanju svjetovnih knjiga	143
Parabola XXV. De instantia orationis	142
Dvadeset peta priča. O ustrajnosti u molitvi	143
Parabola XXVIII. De malorum consortio fugiendo	144
Dvadeset osma priča. O tome kako treba izbjeđavati zlo društvo	145
Parabola XXX. De mendacio uitando	146
Trideseta priča. O tome kako se treba kloniti laži	147
Parabola XXXI. De aliis non iudicandis	148
Trideset prva priča. O tome kako ne valja drugima suditi	149
Parabola XXXIII. De bonorum malorumque hominum uita	150
Trideset treća priča. O životu dobrih i zlih ljudi	151
Parabola XXXV. De humilitate et superbia	154
Trideset peta priča. O poniznosti i oholosti	155
Parabola XXXVIII. De morte omnibus communi	156
Trideset deveta priča. O smrti koja je zajednička svima	157
Parabola XL. De morte aliorum non lugenda	158
Četrdeseta priča. O tome kako ne valja tugovati nad smrću drugih	159
Parabola XLVI. De passione domini pro seruis suscepta	160
Četrdeset šesta priča. O mucu koju je gospodin podnio za svoje sluge	161
Parabola XLVIII. De inferno	162
Četrdeset osma priča. O paklu	163
Parabola XLVIII. De paradiso	168
Četrdeset deveta priča. O raju	169
Parabola L. De ultimo iudicio	174
Pedeseta priča. O posljednjem sudu	175

EVANGELISTARIVM (1516)

(*Loci selecti*)

EVANĐELISTAR

(*Izbor*)

M. Maruli Prefatio in suum <i>Euangelistarium</i>	184
Predgovor Marka Marulića <i>Evandelistaru</i>	185

Euangelistarii Liber primus fidei
Prva knjiga Evandelistara: O vjeri

I, 1. De fide Deo prestanda	192
I, 1. O iskazivanju vjere Bogu	193
I, 19. De uite cupiditate	194
I, 19. O želji za životom	195
I, 24. De studio lectionis	198
I, 24. O revnosti u čitanju	199
I, 26. De contemplatione	206
I, 26. O razmatranju	207

Liber secundus spei
Druga knjiga: O ufanju

II, 7. De malo somnolentię	210
II, 7. O zlu pospanosti	211
II, 22. De uitio uictum delicatiorem exigentium	212
II, 22. O poroku onih koji zahtijevaju slasniju hranu	213

Liber tertius spei
Treća knjiga: O ufanju

III, 3. Quid sit sapientia et ubi quaerenda	216
III, 3. Što je mudrost i gdje je valja tražiti	217
III, 10. Quare creatus diabolus	220
III, 10. Zašto je stvoren đavao	221
III, 24. Quod oportet nos conformari Christo	222
III, 24. Treba se suobraziti s Kristom	223
III, 28. De diuitiarum confidentia	224
III, 28. O uzdanju u bogatstvo	225

Liber quartus charitatis
Četvrta knjiga: O ljubavi

IV, 1. De charitate erga Deum	228
IV, 1. O ljubavi prema Bogu	229
IV, 5. De pace publica et priuata	230
IV, 5. O općem i osobnom miru	231
IV, 6. De pace seruorum Dei	234
IV, 6. O miru slugu Božjih	235

IV, 18. Vnde tanta peccantium multitudo	236
IV, 18. Odakle toliko mnoštvo grešnika	237

Liber quintus charitatis

Peta knjiga: O ljubavi

V, 1. De temperantia	240
V, 1. O umjerenosti	241
V, 6. De matrimonio	242
V, 6. O braku	243
V, 9. De coniuge eligenda	244
V, 9. O izboru supruge	245
V, 10. De filiorum educatione familiaeque regenda	246
V, 10. O odgoju djece i upravljanju obitelji	247
V, 18. De uana diuitum spe	248
V, 18. O ispraznoj nadi bogataša	249
V, 19. Quod auaritia multorum causa sit malorum	250
V, 19. Lakomost je uzrok mnogih zala	251

Liber sextus charitatis

Šesta knjiga: O ljubavi

VI, 19. De corporis manuumque labore	258
VI, 19. O tjelesnom i ručnom radu	259

Liber septimus charitatis

Sedma knjiga: O ljubavi

VII, 8. De superbiorum poena	264
VII, 8. O kazni oholih	265
VII, 13. De patientia calumnie	266
VII, 13. O podnošenju klevete	267
VII, 25. De impatientie uitio erga proximum	266
VII, 25. O poroku nestrpljivosti prema bližnjemu	267
VII, 33. In fine operis peroratio	270
VII, 33. Zaglavak na kraju djela	271

DE HUMILITATE ET GLORIA CHRISTI (1519)
(*Loci selecti*)

O PONIZNOSTI I SLAVI KRISTOVOJ
(*Izbor*)

Augustino Mule, inter Venetos senatores primario uiro, Marcus Marulus s. p. d.	276
Marko Marulić srdačno pozdravlja prvaka mletačkih senatora Augustina Mulu	277

De humilitate et gloria Christi M. Maruli opus
O poniznosti i slavi Kristovoj. Djelo Marka Marulića

Prefatio	280
Predgovor	281
Liber primus euangelicus	284
Knjiga prva – evangeoska	285
Liber secundus propheticus	308
Knjiga druga – proročka	309
Liber tertius gloriosus	356
Knjiga treća – slavna	357

PRILOZI

Tekstološka napomena (Bratislav Lučin)	385
Tumač imena i izraza (D. R.)	395
Rječnik (D. R.)	414

SLIKOVNI PRILOZI

Grb obitelji Marulić (XV. st.)	13
Naslovnica <i>Institucije</i> (Venecija, 1506. <i>more Veneto</i> = 1507) (Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, RIIF-16°-80)	14
Naslovnica <i>Institucije</i> (Basel, 1513) (Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, RIIF-8°-420)	15

- Početak Prve knjige *Institucije* (Venecija, 1506. *more Veneto* = 1507)
(Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu,
RIIF-16°-80) 26
- Početak Prve knjige *Institucije* (Basel, 1513) (Digitalne zbirke
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, RIIF-8°-420) 27
- Naslovnica *Pedeset priča* (Venecija, 1517. *more Veneto* = 1518)
(Österreichische Nationalbibliothek, Beč;
74.W.106./4/ ALT PRUNK) 114
- Naslovnica *Pedeset priča* (Venecija, oko 1520?)
(Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu,
RIIF-16°-38 b) 115
- Stranica s pismom Franje Lučanina čitatelju i s kolofonom
u *Pedeset priča* (Venecija, 1517. *more Veneto* = 1518) (Österreichische
Nationalbibliothek, Beč, 74.W.106./4/ ALT PRUNK) 120
- Posvetno pismo Tomi Nigeru u *Pedeset priča* (Venecija, oko 1520?)
(Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu,
RIIF-16°-38 b) 121
- Naslovnica Marulićeva *Evandelistara* (Venecija, 1516)
(Národní knihovna České republiky, Prag, 33 E 000134) 182
- Naslovnica *Evandelistara* (Basel, 1519) (Digitalne zbirke
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, RIIF-8°-416) 183
- Početak Prve knjige *Evandelistara* (Venecija, 1516)
(Národní knihovna České republiky, Prag, 33 E 000134) 190
- Početak Prve knjige *Evandelistara* (Basel, 1519) (Digitalne zbirke
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, RIIF-8°-416) 191
- Naslovnica *O poniznosti i slavi Kristovoj* (Venecija, 1519)
(Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu,
RIIF-16°-47 Privez 1) 274
- Završetak *O poniznosti i slavi Kristovoj* s kolofonom i ilustracijom
(Venecija, 1519) (Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice
u Zagrebu, RIIF-16°-47 Privez 1) 275
- Martin Kolunić-Rota: Karta Splita i okolice, Venecija, oko 1570, detalj
(Arheološki muzej u Splitu, grafička zbirka) 382